

บทความวิจัย

**สภาพ ปัญหาและความต้องการของครูเพื่อการจัดการเรียนการสอน
ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม****จารุวัจน์ สองเมือง***
ธีรพงศ์ แก่นอินทร์****บทคัดย่อ**

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนของครู ตลอดจนศึกษาความต้องการระบบอิเล็กทรอนิกส์ของครูสำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม กลุ่มตัวอย่างคือ ครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการสุ่มหลายขั้นตอน จำนวน 414 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านครู ครูส่วนใหญ่มีความมั่นใจในการเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน โดยเฉพาะในด้านบุคลิกภาพ กริยามารยาท ในด้านการสื่อสาร พบว่า ครูให้ความสำคัญต่อการสื่อสารโดยเน้นการใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและเน้นการให้กำลังใจ ในด้านการให้เกียรติ พบว่าครูแสดงการให้เกียรติต่อนักเรียนโดยการรับฟังความเห็นและให้โอกาสนักเรียนอย่างเท่าเทียมกัน ในด้านการคัดเลือกวิธีการสอน พบว่า ครูส่วนใหญ่เตรียมการสอนโดยการศึกษาวัดอุปประสงค์และเลือกเนื้อหาที่สอดคล้อง โดยเวลาที่ใช้ในการเตรียมความพร้อมสำหรับการสอนคือ 1-2 ชั่วโมง ผลการศึกษาปัญหาของครูในการจัดการเรียนการสอนพบว่า โดยรวมและในรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการและความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ความต้องการระบบอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมาก ความพร้อมในการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (เทคโนโลยีการศึกษา), นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

** ดร. (หลักสูตรและการสอน) รองศาสตราจารย์, อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

RESEARCH

*States, problems and needs of teachers in instruction in Islamic Private Schools**Jaruwat Songmuang^{*}**Teeraphong Kaenin^{**}*

Abstract

This survey research are aimed at studying states, problems and needs of teachers in instruction; as well as also studying needs for e-Learning system of teachers in Islamic Private Schools of five southern broader provinces. The samples of the study were 414 teachers in Islamic Private Schools of 5 southern broader provinces, by using multi-stage sampling.

The findings shows as the following; 1. **Instructional state, teacher aspect**, most of the teachers were confident in being role model to their students, especially in an aspect of personality and manner ethics; **communication aspect**, the teachers give priority to communication that emphasized using understandable language and encouraging moral support; **honest aspect**, the teachers showed respect to their students by listening to the students' opinions and giving equal opportunity to the students, **aspect of teaching method selection**, most of the teachers prepared their lessons by studying objectives and selecting correspondent content , and spending 1–2 hours in preparing their teaching. 2. The finding concerning the teachers' problems in instruction reveals that as a whole and all aspects are at a medium level; the needs and possibilities in instruction are at a high level; the needs for the e-Learning system is at a high level; the readiness in application the e-Learning system is at a medium level.

^{*} Asst. Prof. (Educational Technology and Communication) Ed.D Candidate of Education Leadership and Innovation, Prince of Songkla University.

^{**} Assoc. Prof. Ph.D. (Curriculum and Instruction), Lecturer, Department of Education, Prince of Songkla University

บทนำ

ศาสนาอิสลามให้ความสำคัญต่อครูในการให้การศึกษาและขัดเกลาคนในสังคมเป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากวจนะแห่งท่านศาสนทูต (ซ.ล) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “แท้จริงฉันถูกส่งมาเป็นครู” (รายงานโดยอบูนาอิม)¹ ครูเป็นบุคคลสำคัญที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และเป็นต้นแบบที่สำคัญของผู้เรียน เพราะการเรียนรู้จากการอ่านจากหนังสือตำราเพียงอย่างเดียวไม่สามารถสร้างการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ให้กับผู้เรียนได้ (Shalabi, 1989 อ้างถึงใน ซอลิสหะห์ หะยีสะมะแอ, 2551: 185) ในขณะที่ ดาวูด ดารวิซ ยัลลัส (2010: 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของครูไว้ว่า “ครูจะนำไปสู่ประชาชาติที่ดี”

เช่นเดียวกันกับความสำเร็จของการขับเคลื่อนยกระดับคุณภาพการจัดการการศึกษาของไทยภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้ความสำคัญกับครู โดยถือว่าครูคือหัวใจสำคัญที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนมุ่งสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม ซึ่งครูคือผู้มีบทบาทสำคัญที่จะเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์นี้ได้ ดังที่ พนม พงษ์ไพบูลย์ (2543) ได้กล่าวไว้ว่า หัวใจอยู่ที่ครู เพราะว่าครูคือผู้มีหน้าที่จัดกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน จัดให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นมา บทบาทของครูในอนาคตคือ การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวาง หลากหลายและทันสมัย แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการรักษาวัฒนธรรมรักษาความเป็นไทยเอาไว้ให้ได้

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้ระบุถึงการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ในมาตราที่ 66 โดยระบุไว้ว่า “ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต” ซึ่งระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นอีกความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ตอบสนองต่อเป้าประสงค์ดังกล่าวได้เป็นอย่างดี การจัดการศึกษาในลักษณะของอิเล็กทรอนิกส์ได้มีการพัฒนาที่รวดเร็วและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อการสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่กว้างขึ้นและขยายไปยังคนในทุกๆระดับ เชื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และยังเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง ฝึกการคิดและแก้ปัญหาให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้อิเล็กทรอนิกส์ไม่ใช่เพียงการนำสื่อการเรียนรู้ไปขึ้นบนเว็บไซต์เท่านั้น (Blass and Davis, 2003: 227) อิเล็กทรอนิกส์เป็นกระบวนการทัศน์ใหม่ของการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ซึ่งมีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น (Wheeler and other, 2003: 95–96) ด้วยเหตุนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการยกระดับกระบวนการทัศน์ใหม่ของระบบการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้สอนจะต้องเพิ่มพูนความรู้และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในห้องเรียน มิเช่นนั้นแล้วการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนจะก็ไม่น่าบรรลุผลด้วยเช่นกัน (Tamuri and other, 2008: 117)

¹ วจนะนี้ถือว่ามิใช่รายงานที่อ่อนแอ แต่มีสายรายงานที่ชัดเจนโดยมุสลิมที่มีความหมายใกล้เคียงกันด้วยคำกล่าวที่ว่า “แท้จริงอัลลอฮ์ทรงส่งฉันมาเป็นผู้เผยแพร่มิใช่ส่งฉันมาเป็นผู้ที่ต่อต้าน” (วจนะเลขที่ 1113/2 (1475)) และอีกวจนะหนึ่งกล่าวว่า “แท้จริงอัลลอฮ์มิได้ส่งฉันมาเป็นผู้ที่ต่อต้าน แต่ทรงแต่งตั้งฉันมาเป็นครูที่ง่าย” (วจนะเลขที่ 1104/2 (1478))

เป้าหมายการจัดการศึกษาและการเข้ามามีบทบาทมากขึ้นของอีเลิร์นนิ่งเป็นอีกความท้าทายของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในการผลักดันสู่เป้าหมายของการศึกษาของประเทศ ทั้งนี้โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาสำหรับเยาวชนมุสลิมในประเทศไทยมาอย่างยาวนานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามไม่ใช่มีบทบาทเพียงเพื่อการจัดการศึกษาเท่านั้น แต่ยังนับว่าเป็นสถาบันทางศาสนาหนึ่งที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรคุณภาพ เสริมสร้างศรัทธาทางศาสนาให้กับเยาวชนและสมาชิกในชุมชนอีกด้วย และด้วยสถานการณ์ดังกล่าวทำให้โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังคงเป็นสถาบันการศึกษาที่ได้รับการยอมรับจากคนในชุมชนที่จะส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียน เพราะนอกจากบุตรหลานจะได้เรียนในวิชาสามัญแล้วยังจะได้รับการจัดการเรียนการสอนทางด้านศาสนาและการอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับหลักการศาสนาอิสลาม (สกกรียา แวโซ๊ะ, 2550) การยอมรับรูปแบบการจัดการศึกษาควบคู่ระหว่างสามัญ-ศาสนาและบทบาทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาที่มีต่อชุมชนทำให้เยาวชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ประมาณร้อยละ 70 เรียนในอยู่โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและมีเพียงร้อยละ 30 เท่านั้นที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมของรัฐ แต่จากผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมาพบว่าคุณภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังไม่สามารถสร้างความทัดเทียมกับการจัดการศึกษาในส่วนใหญ่ของประเทศได้ และโดยภาพรวมการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีปัญหาาร่วมกันในหลายประการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน (อมรวิรัช นาครทรรพ และคณะ, 2550: 1-2) ทั้งนี้ประเด็นที่ต้องมีการปรับปรุงคุณภาพมีหลายด้าน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ความพร้อมของห้องประกอบต่างๆ ความพอเพียงของอุปกรณ์การเรียนการสอน อัตราส่วนครูต่อนักเรียน จำนวนนักเรียนต่อห้อง การสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษาของครู และสวัสดิการของครู เป็นต้น (นิเลาะ แวอุเซ็ง และคณะ, 2552: 743)

บทความนี้มีเป้าหมายเพื่อนำเสนอผลการวิจัยศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และความต้องการระบบอีเลิร์นนิ่งของครูเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวนี้นี้จะสามารถนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการและความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
2. เพื่อศึกษาความต้องการและความพร้อมของระบบอีเลิร์นนิ่งในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

นิยามเชิงปฏิบัติการ

- 1.สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม หมายถึง การปฏิบัติของครูในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ การเป็นแบบอย่าง ทักษะการสื่อสารที่ดี การให้เกียรติและความสำคัญต่อผู้เรียน การแสวงหาแนวทางที่ดีและง่ายที่สุดต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 2.ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู หมายถึง สภาพการที่เกิดขึ้นที่ในการจัดการเรียนการสอนของครูตั้งแต่การเตรียมการสอนจนถึงการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่ครูไม่พึงประสงค์หรือไม่เป็นไปตามแนวทางการปฏิบัติของครูในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

3.ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนของครู หมายถึง ระดับความต้องการต่อการปฏิบัติของครูในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

4.ความต้องการต่อระบบอีเลิร์นนิ่ง หมายถึง ระดับความต้องการต่อการปฏิบัติของครูในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามผ่านระบบอีเลิร์นนิ่งควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

5.ครู หมายถึง ครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูลและสงขลา

6.โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูลและสงขลา

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีรายละเอียดวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 11,167 คน (ข้อมูลเมื่อปี พ.ศ. 2551 จากสำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา เขต 12) และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 386 คน ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของครู กำหนดให้มีการคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน .05 ($e = .05$) โดยใช้สูตรของ Yamane

1.2 กำหนดจำนวนครู โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ใช้จังหวัดเป็นชั้นภูมิ (Strata) แบ่งได้เป็น 5 จังหวัด คือ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลาและสตูล

1.3 สุ่มเลือกโรงเรียนในแต่ละจังหวัด โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจำนวนครูในโรงเรียนในแต่ละจังหวัดที่สุ่มได้รวมกันแล้วจะต้องมากกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำอย่างน้อยร้อยละ 25 เพื่อป้องกันการสูญหายและความไม่สมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม โดยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 414 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.71

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนา 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาเอกสารงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการสร้างแบบสอบถาม และทำการร่างแบบสอบถาม 2) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน 3) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการวัดความสอดคล้องภายในด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.976 และ 4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ และปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนการดำเนินการ คือ ส่งแบบสอบถามถึงโรงเรียนโดยการส่งด้วยตนเองและผ่านทางไปรษณีย์ และเก็บแบบสอบถามกลับเมื่อครบกำหนด 15 วัน หลังจากนั้นทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบ t (t-test) และการทดสอบ One-way ANOVA โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถนำเสนอผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคือ ร้อยละ 59.7 รองลงมาคือ เพศชายร้อยละ 40.3 โดยส่วนใหญ่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 25–35 ปี คิดเป็นร้อยละ 69.6 รองลงมาคือ 36–45 ปี ร้อยละ 17.4 ถัดมาคือ ช่วงอายุ 46–55 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.7 ถัดมาคือ อายุต่ำกว่า 25 ปี ร้อยละ 3.6 และจำนวนน้อยที่สุดคือ ช่วงอายุตั้งแต่ 56 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.7 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่ศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 32.6 รองลงมาคือ ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 17.4 ถัดมาคือ ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาโทขึ้นไป โดยคิดเป็นร้อยละ 8.7, 7.0 และ 2.7 ตามลำดับ จำแนกผู้ตอบแบบสอบถามตามประสบการณ์การสอนได้เป็น 5 กลุ่ม โดยกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุด คือ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 5 ปีลงมา คิดเป็นร้อยละ 57.0 ถัดมากคือ 6–10 ปี ร้อยละ 26.6 กลุ่ม 11–15 ปี ร้อยละ 10.6 กลุ่ม 16–20 ปี ร้อยละ 3.9 และกลุ่ม 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 1.9 จำแนกตามกลุ่มวิชาที่สอนออกได้เป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 28.7 รองลงมาคือ กลุ่มภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 27.5 กลุ่มวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 25.6 และกลุ่มสังคม ศิลปะ พลศึกษา คิดเป็นร้อยละ 18.1

จำแนกกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามตามขนาดของโรงเรียนโดยแบ่งตามจำนวนนักเรียนออกเป็น จำนวนนักเรียนไม่ถึง 500 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 นักเรียนระหว่าง 500–1000 คน ร้อยละ 31.6 และจำนวนนักเรียนมากกว่า 1000 คน ร้อยละ 36.0 และจำแนกตามจังหวัดที่ตั้งของโรงเรียนออกได้เป็น จังหวัดปัตตานีมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33.1 รองลงมาคือจังหวัดนราธิวาส ร้อยละ 21.3 ถัดมาคือจังหวัดสตูล ร้อยละ 20.5 จังหวัดยะลา ร้อยละ 17.9 และจังหวัดสงขลา ร้อยละ 7.2

2. สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในการจัดการเรียนการสอน

ในการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของครูได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ประเด็น คือ 1) การเป็นแบบอย่าง 2) ทักษะการสื่อสารที่ดี 3) การให้เกียรติและความสำคัญต่อผู้เรียน และ 4) การแสวงหาแนวทางที่ดีและง่ายที่สุดต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งปรากฏผลการศึกษาดังนี้

2.1 การเป็นแบบอย่าง จากการตอบแบบสอบถามพบว่า ครูส่วนใหญ่มีความมั่นใจว่าสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.6 รองลงมาคือในระดับปานกลาง และระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.4 และ 16.2 ตามลำดับ ทั้งนี้จากการตอบแบบสอบถามพบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่า ตนเองสามารถเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนในด้านบุคลิกภาพ กริยามารยาทมากที่สุดคือร้อยละ 37.9 รองลงมาคือการเป็นแบบอย่างในด้านการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ร้อยละ 31.2

2.2 การมีทักษะการสื่อสารที่ดี จากการตอบแบบสอบถามพบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่าการสื่อสารมีความสำคัญในระดับมากและมากที่สุดในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน คือ ให้ความสำคัญในระดับมาก คือ

ร้อยละ 43.7 ถัดมาคือ มากที่สุด ร้อยละ 36.0 โดยการสื่อสารเน้นการเลือกใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมาคือ การสื่อสารเพื่อให้กำลังใจแก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 26.6

2.3 การให้เกียรติและความสำคัญต่อผู้เรียน วิธีการที่ครูใช้มากที่สุดเพื่อแสดงถึงการให้เกียรติและให้ความสำคัญต่อผู้เรียนคือ โดยการรับฟังความเห็นของนักเรียนและให้โอกาสสำหรับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม โดยจากแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 36.7 ระบุว่า การเปิดรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนเป็นแนวปฏิบัติทางการสื่อสารที่แสดงถึงการให้เกียรติแก่นักเรียน รองลงมาคือ การให้โอกาสสำหรับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม คิดเป็นร้อยละ 26.6 ถัดมาคือ การไม่ตำหนิด้วยถ้อยคำที่รุนแรง ร้อยละ 20.0

2.4 การแสวงหาแนวทางที่ดีและง่ายที่สุดต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จากการตอบแบบสอบถามพบว่าครูส่วนใหญ่ใช้เวลา 1-2 ชั่วโมงสำหรับการเตรียมความพร้อม ร้อยละ 54.11 รองลงมาคือ น้อยกว่า 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 34.54 โดยใช้หนังสือเรียนและคู่มือครูเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการเตรียมความพร้อมมากที่สุดคือ ร้อยละ 37.77 รองลงมาคือ การใช้หนังสือทั่วไป และการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 26.27 และ 24.46 ตามลำดับ ทั้งนี้ครูมีขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนตามลำดับดังนี้ คือ ศึกษาวัตถุประสงค์เป็นเกณฑ์ในการเตรียมการจัดการเรียนการสอน เลือกเนื้อหาที่จะสอน ศึกษาคุณลักษณะของผู้เรียน ห้องเรียน เทคนิคและวิธีการจัดการสอน แหล่งค้นคว้าและสื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียน เวลาที่ใช้และการวัดและประเมินผล

3. ปัญหาของครูในการจัดการเรียนการสอน

จากการศึกษาปัญหาของครูในการจัดการเรียนการสอนพบว่า โดยรวมครูมีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ทุกประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยครูส่วนใหญ่เห็นว่าการขาดแหล่งการศึกษา ค้นคว้าเพื่อการเตรียมการสอนเป็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ความสามารถในการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียน และปัญหาด้านความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการสอน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู

ปัญหาด้านครู	Mean	SD	ระดับ
เวลาในการเตรียมการสอน	2.86	1.15	ปานกลาง
การปฏิบัติตนเพื่อเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน	2.57	1.26	ปานกลาง
การประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำเนินชีวิต	2.91	1.07	ปานกลาง
แหล่งค้นคว้าเพื่อการเตรียมการสอน	3.04	1.15	ปานกลาง
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนของผู้สอน	2.68	1.18	ปานกลาง
ความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการสอน	2.90	1.03	ปานกลาง
ความสามารถในการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียน	2.94	0.97	ปานกลาง
ทักษะการสื่อสารกับนักเรียน	2.77	1.09	ปานกลาง
รวม	2.84	0.87	ปานกลาง

4. ความต้องการของครูและความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอน

สำหรับการศึกษาความต้องการและความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนของครู พบว่า ครูส่วนใหญ่มีความต้องการให้ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 รองลงมาคือ ความต้องการให้ครูได้รับ

การพัฒนาทางด้านทักษะการสื่อสาร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และความต้องการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเพื่อการเตรียมการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ขณะเดียวผลการศึกษาความเป็นไปได้พบว่า ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการปฏิบัติตนของครูเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนมีโอกาสความเป็นไปได้สูงสุด คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 รองลงมาคือด้านการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการและความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนด้านครู

รายการ	ความต้องการ			ความเป็นไปได้		
	Mean	SD	ระดับ	Mean	SD	ระดับ
การบูรณาการเนื้อหาวิชาในวิชาสามัญ	4.14	0.93	มาก	3.47	1.06	ปานกลาง
การเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรการณปัจจุบัน	4.21	0.98	มาก	3.56	1.05	มาก
การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียน	4.32	0.98	มาก	3.78	1.11	มาก
สิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเพื่อการเตรียมการสอน	4.24	0.98	มาก	3.35	1.09	ปานกลาง
การพัฒนาทางด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน	4.22	0.93	มาก	3.57	1.02	มาก
การพัฒนาทางการวัดและประเมินผล	4.22	0.95	มาก	3.55	1.02	มาก
การพัฒนาทางด้านทักษะการสื่อสาร	4.25	0.94	มาก	3.56	1.03	มาก
รวม	4.24	0.75	มาก	3.57	0.81	มาก

5. ความต้องการระบบอิเล็กทรอนิกส์และความพร้อมเพื่อจัดการเรียนการสอนของครู

ผลการศึกษาความต้องการระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อจัดการเรียนการสอนของครูพบว่า โดยรวมระดับความต้องการอิเล็กทรอนิกส์เพื่อจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกประเด็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดย ความต้องการระบบอิเล็กทรอนิกส์ช่วยในเตรียมการจัดการเรียนการสอนสูงสุด คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 รองลงมาคือช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารของครู คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และเป็นแหล่งสืบค้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการใช้ระบบอีเลิร์นนิ่งเพื่อการจัดการเรียนการสอนของครู

รายการ	Mean	SD	ระดับ
เป็นแหล่งสืบค้นสำหรับครูผู้สอน	3.90	0.89	มาก
ช่วยในการเตรียมการจัดการเรียนการสอน	3.93	0.83	มาก
ช่วยพัฒนาการทักษะการสื่อสารของครู	3.92	0.85	มาก
ช่วยในการถ่ายทอดแบบอย่างที่ดีจากครูไปยังนักเรียน	3.74	0.91	มาก
ช่วยในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน	3.89	0.85	มาก
ช่วยในการพัฒนาทักษะการวัดและประเมินผลของครู	3.83	0.88	มาก
รวม	3.87	0.74	มาก

และจากการศึกษาสภาพความพร้อมเพื่อนำระบบอีเลิร์นนิ่งไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน พบว่าโดยรวมมีความพร้อมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านความพร้อมของครูในการใช้ระบบอีเลิร์นนิ่งในการจัดการเรียนการสอน คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 รองลงมาคือ ด้านนักเรียนในการเรียนด้วยระบบอีเลิร์นนิ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความความพร้อมในการนำระบบอีเลิร์นนิ่งไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

รายการ	Mean	SD	ระดับ
โรงเรียนมีความพร้อมในการนำระบบอีเลิร์นนิ่งมาใช้	3.15	1.10	ปานกลาง
ครูมีความพร้อมในการใช้ระบบอีเลิร์นนิ่งในการจัดการเรียนการสอน	3.27	0.97	ปานกลาง
นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนด้วยระบบอีเลิร์นนิ่ง	3.18	1.02	ปานกลาง
ผู้ปกครองและชุมชนให้การยอมรับต่อการใช้อีเลิร์นนิ่งในการจัดการเรียนการสอน	3.13	1.04	ปานกลาง
รวม	3.18	0.89	ปานกลาง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการศึกษาสภาพของครูในการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้าน คือ การเป็นแบบอย่าง ทักษะการสื่อสารที่ดี การให้เกียรติและความสำคัญต่อผู้เรียน และการแสวงหาแนวทางที่ดีและง่ายที่สุดต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่า ครูให้ความสำคัญต่อการแสดงออกเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนและมีความมั่นใจว่าครูสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนได้ โดยเฉพาะในด้านบุคลิกภาพ กริยา มารยาท และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ที่ครูให้ความเห็นว่า นักเรียนเลือกครูที่ตนเองพอใจมาเป็นแบบอย่าง ดังนั้นครูจำเป็นต้องสามารถนำเสนอแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนได้พร้อมๆ กับการสร้างความประทับใจให้กับนักเรียน ผล

การศึกษานี้สอดคล้องกับบทบาทของครูในแนวทางการจัดการศึกษาของอิสลามที่นำเสนอไว้โดยซอสีซะห์ หะยีสะมะแอ (2551: 141) ว่า ครูเป็นผู้ฝึกทักษะ ปลุกฝังขัดเกลาคุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้ปรากฏในตัว ของนักเรียน ซึ่งนักเรียนจะเรียนรู้ได้จากการสังเกตแบบอย่างและการปฏิบัติตนของครูผู้สอน ดังนั้นครูจึงต้องเป็น แบบอย่างให้กับนักเรียน เช่นเดียวกับกับ Anderson (1989 refer in Lunenberg and other, 2007: 586-587) ที่ให้ ความเห็นว่า แบบอย่างของครูเป็นสื่อกลางการเรียนรู้ที่ดีกว่าการพยายามถ่ายทอดเนื้อหาข้อมูลไปยังนักเรียน แต่จาก การศึกษาของ Lunenberg and other (2007: 595) พบว่าครูส่วนใหญ่สามารถนำเสนอการเป็นต้นแบบให้กับผู้เรียนได้ ตามแบบที่กำหนดไว้

สำหรับด้านการมีทักษะการสื่อสารที่ดีในการจัดการเรียนการสอนนั้นครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับ มากและมากที่สุด โดยเน้นการเลือกใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและให้กำลังใจแก่นักเรียนในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ Richmond and other (2009: 1) ที่ระบุว่า การสอนคือประสิทธิภาพและประสิทธิผลจากการสื่อสาร ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน ครูผู้สอนเป็นผู้สร้างผลจากการสื่อสาร ซึ่งจะต้องเข้าใจถึงรูปแบบการสื่อสาร และทัศนคติ ของผู้เรียนเพื่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน และด้านการให้เกียรติและความสำคัญต่อผู้เรียน ครูส่วนใหญ่ แสดงออกโดยการรับฟังความเห็นของนักเรียนและให้โอกาสสำหรับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม ซึ่งสอดคล้องกับ การสัมภาษณ์ครูที่นำเสนอว่า การสื่อสารที่ดีในภาษาที่นักเรียนเข้าใจได้ง่าย สอดแทรกกำลังใจให้กับนักเรียนจะช่วย ให้นักเรียนมีความสนใจที่จะเรียนมากขึ้น และการพูดตำหนิอาจจะทำให้นักเรียนหมดกำลังใจที่จะเรียน

ในด้านการแสวงหาแนวทางที่ดีและง่ายที่สุดต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จากการศึกษาพบว่าครูใช้เวลาในการ เตรียมความพร้อมก่อนการสอนอยู่ระหว่าง 1-2 ชั่วโมง โดยการศึกษาจากหนังสือเรียนและคู่มือครู โดยมีขั้นตอนใน จัดการเตรียมการดังนี้คือ ศึกษาวัตถุประสงค์เป็นเกณฑ์ในการเตรียมการจัดการเรียนการสอน เลือกเนื้อหาที่จะสอน ศึกษาคุณลักษณะของผู้เรียน ห้องเรียน เทคนิคและวิธีการจัดการสอน แหล่งค้นคว้าและสื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียน เวลาที่ใช้และการวัดและประเมินผล ซึ่ง Richmond and other (2009:11) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่ากระบวนการจัดการ เรียนรู้คือการปฏิบัติการและการคัดเลือกเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน การจัดลำดับขั้นตอนในการ จัดการเรียนการสอนจะส่งผลต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์การสอนที่กำหนดไว้ ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับ ผลการสัมภาษณ์ที่พบว่า ครูมีความต้องการให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว มีความสนใจตลอดการสอน แต่อาจจะมีปัญหาในเรื่องความตั้งใจและความสนใจของนักเรียนบ้างโดยเฉพาะในเนื้อหาที่ยาก และเพื่อให้เกิดแนว ทางการสอนที่มีประสิทธิภาพ ครูจึงมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนและ ปัญหาที่เกิดขึ้น ครูบางส่วนได้มีโอกาสในการเข้ารับการอบรมภายนอกบ้าง แต่ส่วนใหญ่เป็นการจัดอบรมที่โรงเรียน จัดขึ้นโดยเชิญบุคคลภายนอกมาเป็นวิทยากร

2. จากการศึกษาปัญหาของครูในการจัดการเรียนการสอนพบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่าการขาดแหล่ง การศึกษาค้นคว้าเพื่อการเตรียมการสอนเป็นปัญหาสำคัญที่สุด รองลงมาคือ ความสามารถในการออกแบบการวัด และประเมินผลการเรียน และปัญหาด้านความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการสอน สภาพปัญหาข้างต้น สอดคล้องกับผลการการสนทนากลุ่มย่อยครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งพบว่าหลายโรงเรียนมีข้อจำกัดในการจัด ครูเข้าสอนในวิชาที่ครูสำเร็จการศึกษาหรือมีความถนัด และครูใหม่จะมักจะไม่มิลิทธิในการเลือกวิชาที่ตนเองถนัด ฝ่ายวิชาการของโรงเรียนแห่งหนึ่งได้ให้ความเห็นไว้ว่า โรงเรียนสามารถจัดครูสอนตรงสาขาวิชาได้ในบางวิชาเท่านั้น แต่โดยภาพรวมทำได้ลำบากและไม่สามารถทำได้ตลอดไปด้วยเนื่องจากครูมีการเข้าออกบ่อยมาก ครูผู้สอนใน โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่บางครั้งครูลาออกในระหว่างภาค เรียนและจำเป็นต้องรับครูใหม่เข้ามาทดแทนทันที ซึ่งครูใหม่ที่เพิ่งเข้าทำงานสอนยังขาดทั้งประสบการณ์การสอนและ

ทักษะความรู้ในวิชาที่รับผิดชอบ เนื่องจากต้องสอนในวิชาที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษามา ในขณะเดียวกันโรงเรียนมีแหล่งข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าสำหรับครูอยู่อย่างจำกัด ซึ่งสภาพดังกล่าวต่างจากครูที่มีประสบการณ์สอนหลายปีที่มีความมั่นใจในการสอนในวิชาที่หลากหลายมากขึ้นถึงแม้ว่าจะไม่มีวุฒิการศึกษาในสาขาวิชาดังกล่าวก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของนิเลาะ แวอุเซ็ง และคณะ (2550:198-199) ที่ระบุว่าครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังขาดความรู้ความเข้าใจไม่ว่าจะเป็นเรื่องปัญหาการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งการเรียนรู้นอกโรงเรียน การสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนและการนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการสอน และผลการศึกษาของซุมคัตดี อินทร์รักษ์ และคณะ (2553: 1025) ที่ระบุว่า ปัญหาและความต้องการในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในด้านการจัดการเรียนการสอนคือ ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ ความมั่นคงในอาชีพครู ความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนของครู การขาดแคลนอัตรากำลังครู ทั้งนี้ปัญหาการขาดแหล่งศึกษาค้นคว้าสำหรับครูส่งผลต่อคุณภาพการสอนของครูและมีผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยเช่นกัน ดังผลการศึกษาของเกษตรชัย และหีม (2550: 444) ที่ระบุว่าคุณภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้ โดยครูมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการเรียนการสอน การสอนที่ดีมีคุณภาพจะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พฤติกรรมของครูผู้สอนจึงเป็นตัวกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี ใกล้เคียงกับการศึกษาของซิดชนก เชิงเช่าว (2541: 150) ที่ระบุว่า องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนของครูส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องสนับสนุนหรือให้ความสะดวกเพื่อให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. การศึกษาความต้องการและความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนของครู พบว่า ครูส่วนใหญ่มีความต้องการให้ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียน รองลงมาคือ ความต้องการให้ครูได้รับการพัฒนาทางด้านทักษะการสื่อสาร และความต้องการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเพื่อการเตรียมการสอน ขณะเดียวกันผลการศึกษาความเป็นไปได้พบว่า ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการปฏิบัติตนของครูเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนมีโอกาสความเป็นไปได้สูงสุด รองลงมาคือด้านการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนพบว่า การเป็นแบบอย่างของครูมีความสำคัญต่อการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมของนักเรียน ครูที่นักเรียนชื่นชมจะมีส่วนช่วยให้การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนง่ายขึ้นด้วยเช่นกัน ดังนั้นครูจึงมีความต้องการให้ตนเองสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนได้ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของเกษตรชัย และหีม (2550: 443) ที่ระบุว่า เจตคติต่อการเรียนและเจตคติต่อครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้ และผลการศึกษาของ Klausmeir (1961 อ้างถึงใน ซิดชนก เชิงเช่าว และคณะ, 2541: 153) ที่ระบุว่า องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของผู้เรียนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในขณะที่คุณลักษณะของครูผู้สอนและพฤติกรรมระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนมีความสำคัญรองลงมา

4. ผลการศึกษาความต้องการต่อระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการจัดการเรียนการสอนของครูพบว่า ความต้องการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูอยู่ในระดับมาก แต่ในขณะเดียวกันความพร้อมในการนำระบบไปใช้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยครูส่วนใหญ่ต้องการให้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ช่วยเตรียมการจัดการเรียนการสอนสูงสุด ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารของครู และเป็นแหล่งสืบค้น ผลการศึกษานี้สะท้อนความต้องการแหล่งศึกษาข้อมูลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครู สอดคล้องกับการศึกษาของจารุวัจน์ สองเมือง (2551: 82) ที่ระบุว่า สาเหตุจากการขาดงบประมาณสนับสนุนและขาดความสามารถในการผลิตสื่อ ก่อให้เกิดปัญหาในการเตรียมสื่อการสอนและ

การเลือกใช้สื่อการสอน ซึ่งการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการเรียนการสอนในระบบอีเลิร์นนิงจะช่วยให้ครูสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้และการจัดเก็บความรู้ที่มีประสิทธิภาพขึ้น ขณะเดียวกันเทคโนโลยีสารสนเทศจะเอื้อให้เกิดการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและการกระตุ้นเตือน สร้างความสนใจให้กับนักเรียน ครูจะสามารถสื่อสารความรู้ต่างๆ ไปยังนักเรียนในหลากหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นการสื่อสารไปยังนักเรียนทั้งห้อง เป็นกลุ่ม หรือเป็นรายบุคคล สิ่งเหล่านี้ถือเป็นคุณสมบัติเบื้องต้นของครูที่จะทำให้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบอีเลิร์นนิงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (UNESCO, 2002: 53–55) นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนในระบบอีเลิร์นนิงยังมีหลายส่วนที่มีความคล้ายคลึงกับห้องเรียนปกติที่ครูจะต้องมีความสามารถดำเนินการเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ดังนั้นครูจึงต้องมีทักษะในการใช้เครื่องมือสื่อสารต่างๆ เข้าช่วย เช่น อีเมล หรือโปรแกรมสนทนาในห้องเรียนออนไลน์ หรือแม้กระทั่งโทรศัพท์เพื่อการสื่อสารกับนักเรียน (Headley, 2005)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนควรส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูแสดงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นส่วนสำคัญในการสร้างคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนและพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน

1.2 โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีแหล่งศึกษาค้นคว้าสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เพียงพอ เพื่อให้ครูสามารถใช้เป็นข้อมูลในการเตรียมการจัดการเรียนการสอน

1.3 โรงเรียนควรสร้างความพร้อมเพื่อการนำระบบอีเลิร์นนิงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน ความพร้อมของครู นักเรียนผู้ปกครองและชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาแหล่งศึกษาค้นคว้าสำหรับครู โดยมีความครอบคลุมทั้งนี้การจัดการเรียนรู้และเนื้อหาวิชาการที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยแนวทางการจัดการความรู้ภายในโรงเรียนเพื่อเป็นกลไกส่งเสริมการพัฒนาตนเองของครูและโรงเรียนที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- เกษตรชัย และหิ้ม. 2550. องค์ประกอบในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 ก.ค.-ก.ย. 2550 หน้า 435- 453.
- จารุวัจน์ สองเมือง. 2551. สภาพ ปัญหา ความต้องการด้านสื่อการสอนของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 (ม.ค.- มี.ค. 2551) หน้า 70-84.
- ชิดชนก เชิงเซวาร์, อัมภา บุญช่วย และทวี ทองคำ. 2541. การวิเคราะห์โครงสร้างขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 พ.ค.-ส.ค. 2541. หน้า 131- 157.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, เรชา ชูสุวรรณ นินาวาลย์ ปานากาแข็ง และอ้อมใจ วงษ์มณฑา. 2553. การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามวิถีอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเพื่อบูรณาภาพสังคมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. ปีที่ 16 ฉบับที่ 6 พ.ย.- ธ.ค. 2553 หน้า 1015-1034.
- ซอลีฮะห์ หะยีสะมะแอ. 2551. มโนทัศน์การศึกษาในอิสลาม. สำนักวิจัยและเขียนตำรา มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา. ปัตตานี.
- นิเลาะ แวอุซัง, ฟ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต, อะห์หมัด ยี่สุนทร และมุฮัมมัดรียานี บากา. 2550. รายงานวิจัย เรื่อง การจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- นิเลาะ แวอุซัง, ฟ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต, อะห์หมัด ยี่สุนทร และมุฮัมมัดรียานี บากา. 2552. การจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. ปีที่ 15 ฉบับที่ 5 (กันยายน-ตุลาคม 2552) หน้า 739-765.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. 2543. “หัวใจการปฏิรูปการศึกษา” คำบรรยายพิเศษของ ดร.พนม พงษ์ไพบูลย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2543 ณ หอประชุมบุญชู ตรีทอง โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง. จากเว็บไซต์ http://www.moe.go.th/web-panom/article-panom/article_panom01.htm
- สะการิยา แวโซ๊ะ. 2550. “แนวโน้มการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่าง พ.ศ. 2548-2558”. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ 12. 15-16 พฤศจิกายน 2550. จัดโดย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ออนไลน์) สืบค้นจาก : <http://edu.pbru.ac.th/pdf/20071106-sym-onec12.pdf> [15 มี.ค. 51]
- สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา เขต 12. 2551. ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2551. สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 12. (เอกสารอัดสำเนา)

อมรวิรัช นาคทรพรพ และคณะ. 2550. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อท้องถิ่นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ภาษาอังกฤษ

Eddie Blass and Ann Davis. 2003. **Building on Solid Foundations: establishing criteria for e-learning development.** Journal of Further and Higher Education. Vol. 27 No.3 August, p. 227–246

Mieke Lunenberg, Fred Korthagen and Anja Swennen. 2007. **The teacher educator as a role model.** Teaching and Teacher Education. No. 23 (2007). p. 586–601.

Virginai P. Richmond, Jason S. Wrench, and Joan Gorham. 2009. **Communication, Affect, & Learning in the Classroom.** 2nd Ed. Tapestry Press.: MA. [online] <http://ciosmail.cios.org:3375/readbook/cal/cal.pdf> (Accessed 15 February 2012).

Scot Headley. 2005. **Five roles I play in online courses.** Innovate 2 (1). From <http://www.innovateonline.info/index.php?view=article&id=78> (Accessed 15 June 2012).

Ab.Halim Tamuri, Mahimun Sardi, Mohamed Amin Embi, and Parilah M. Shah. 2008. **The Application of Islamic Web Sites: Process of Teaching and Learning of Islamic Education.** The International Journal of Learning. Vol.14, No.12. p.117–123.

UNESCO. 2002. **Information and Communication Technology in Education: a Curriculum for Schools and Programme of Teacher Development.** (Ed. Jonathan Anderson and Tom V. Weert). UNESCO, Paris [online] <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001253/125396e.pdf> (Accessed 15 June 2012).

Keith Wheeler, Jech Byrne and Andrea Deri. 2003. **eLearning and Education for Sustainability (EFS).** International Review for Environmental Strategies. Vol.4, No.1. p 95–105.

ภาษาอาหรับ

ดาวูด ดารวิซ ยัลลัส. 2010. **แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามระบบการจัดการศึกษาอิสลาม.** พิมพ์ครั้งที่ 3. มาซีเยตุลความูนกอหะฮ์.